

Sygn. akt III Ca 647/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk (spr.)

Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SR (del.) Marcin Rak

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa H. S.

przeciwko Ł. S.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 10 stycznia 2014 r., sygn. akt IV RC 1051/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatne do dnia 20 każdego miesiąca, począwszy od 12 listopada 2013r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia, a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z 20 listopada 2009r. w sprawie sygn. akt II Ca 207/09;**

b) **oddala powództwo w pozostałej części;**

c) **zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 528 (pięćset dwadzieścia osiem) złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu;**

d) **nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych z tytułu kosztów sądowych;**

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 264 (dwieście sześćdziesiąt cztery) złote z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

4. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych z tytułu kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo, którym powódka działając przez matkę domagała się podwyższenia alimentów należnych od pozwanego do kwoty po 950 złotych miesięcznie począwszy od 1 września 2013r. Sąd ustalił, że poprzednie alimenty zasądzone zostały od pozwanego na rzecz powódki w kwocie po 500 złotych miesięcznie począwszy od 1 kwietnia 2009r. Powódka liczyła wówczas 2 lata, cierpiała na alergię, mieszkała z matką w wynajmowanym lokalu. Matka powódki w toku postępowania podjęła pracę i zarabiała około 700 złotych miesięcznie. Pozwany mieszkał z matką i ojczymem. Pracował przy obsłudze komputerów z wynagrodzeniem około 800 złotych miesięcznie i z możliwością osiągania dodatkowych zarobków wynoszących 500 - 1000 złotych miesięcznie. Od września 2013r. powódka rozpoczęła naukę w szkole podstawowej, mieszka z matką w tym samym lokalu, czynsz za ten lokal z opłatą za wodę i wywóz nieczystości wynosi 820-850 złotych miesięcznie. Powódka cierpi na alergię pokarmową, przyjmuje lekarstwa. Uczęszcza do szkoły tańca i na basen. Koszt jej utrzymania matka ocenia na około 1500 złotych miesięcznie. Matka powódki jest zatrudniona w salonie fryzjerskim na podstawie umowy o pracę na czas określony w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu z wynagrodzeniem 1200 złotych miesięcznie brutto. Od września 2013r. przebywa na zwolnieniu lekarskim i otrzymuje świadczenie z ZUS w wysokości 80% wynagrodzenia. Pozwany z zawodu jest technikiem budownictwa, ukończył również studia na kierunku pedagogika wczesnoszkolna i wychowanie fizyczne. Od czerwca 2013r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie specjalistycznego projektowania i wykonawstwa łazienek, uzyskuje dochody w wysokości 1500 – 2000 złotych miesięcznie. Uzupełnia wykształcenie pedagogiczne poprzez studia magisterskie na Akademii (...) w K., gdzie czesne wynosi około 500 złotych miesięcznie. Ma problemy zdrowotne. Ożenił się, mieszka z żoną w wynajmowanym mieszkaniu. Żona pozwanego pracuje i zarabia około 2000 złotych miesięcznie, pokrywa w całości koszty utrzymania mieszkania. Pozwany zakupił dla córki podręczniki szkolne, czyni na jej rzecz prezenty, z których może ona korzystać podczas pobytów w mieszkaniu ojca. Według Sądu, nie nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r. i op. uzasadniająca podwyższenie świadczeń. Za nieusprawiedliwione uznał zaliczenie do kosztów utrzymania powódki wysokich opłat mieszkaniowych ponoszonych przez matkę powódki, skoro opłaty te jako zawyżone uznane zostały w toku poprzedniej sprawy stron dotyczącej alimentów. W rezultacie usprawiedliwione koszty utrzymania powódki określili na około 1200 złotych miesięcznie. Stwierdził, że istotnej zmianie nie uległa sytuacja materialna rodziców uprawnionej. Jej matka poprzednio uzyskiwała dochody w kwocie około 700 złotych miesięcznie, obecnie pobiera świadczenia z tytułu niezdolności do pracy wynoszące 80 % kwoty 1200 złotych brutto miesięcznie. Pozwany wprawdzie osiąga wyższe niż poprzednio dochody ale wzrostowi uległy koszty jego utrzymania, dodatkowo ponosi koszty leczenia i edukacji.

W apelacji powódka zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że żądanie podwyższenia alimentów wykracza poza możliwości zarobkowe pozwanego, podczas gdy z zebranych dowodów wynika, że możliwości zarobkowe i finansowe pozwanego pozwalają na łożenie alimentów w żądanej wysokości, naruszenie prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że wydatki związane z kształceniem pozwanego uznać należy za uzasadnione oraz że nieusprawiedliwione są koszty utrzymania mieszkania obciążające matkę powódki, pominięcie przez sąd przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego pozwanego osobistych starań matki powódki o jej wychowanie i osobistej pieczy, jaką nad nią sprawuje. W oparciu o te zarzuty skarżąca domagała się zmiany wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania w obu instancjach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Od czasu ustalenia poprzednich świadczeń usprawiedliwione potrzeby powódki niewątpliwie wzrosły. Jest powódka dzieckiem o ponad pięć lat starszym, rozpoczęła edukację szkolną, uczęszcza na lekcje tańca i zajęcia na basenie, wyższe niż uprzednio są ogólne koszty utrzymania rodzin.

W świetle ustalonych w sprawie faktów nie budzi wątpliwości określenie przez Sąd Rejonowy na 1200 złotych miesięcznie kosztów utrzymania uprawnionej. Dokonując oceny zebranych dowodów Sąd ten nie wykroczył poza ramy określone art. 233 § 1 k.p.c. Sformułował jednak na tle ustalonych faktów wadliwie wnioski co do zasadności żądania podwyższenia świadczeń.

Oddalenie powództwa oznacza bowiem, że matka powódki, która uzyskuje niższe niż pozwany dochody i w znacznie szerszym niż on zakresie swój obowiązek alimentacyjny wykonuje przez osobiste starania o wychowanie i utrzymanie córki, powinna pokrywać większą aniżeli pozwany część kosztów jej utrzymania.

Wszak ustalił Sąd Rejonowy dochody matki powódki na niespełna 1000 złotych brutto miesięcznie a dochody pozwanego na 1500 do 2000 złotych netto miesięcznie. Koszt utrzymania uprawnionej określił na 1200 złotych miesięcznie, a zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego utrzymał na poziomie 500 złotych miesięcznie.

Dochody zobowiązanego, jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego, wzrosły o kilkaset złotych netto miesięcznie, nie ponosi on obecnie opłat mieszkaniowych, bo te pokrywa w całości jego żona. Jest w stanie zatem pozwany świadczyć córce wyższe alimenty, mianowicie w kwotach po 700 złotych miesięcznie. Obciążenie pozwanego obowiązkiem alimentacyjnym w tej wysokości odpowiada jego możliwościom zarobkowym, a z drugiej strony usprawiedliwionym potrzebom uprawnionej w zakresie, w jakim powinien je zaspakajać pozwany (art. 135 § 1 k.r. i op.) przy uwzględnieniu niższych od zarobków pozwanego dochodów matki powódki i stopnia, w jakim matka powódki swój obowiązek alimentacyjny wykonuje przez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie.

Ponieważ nie wykazała strona powodowa, że istnieją niezaspokojone potrzeby uprawnionej z czasu przed wniesieniem powództwa, oddaleniu uległo żądanie podwyższenia świadczeń za okres od września do listopada 2013r.

Częściowe uwzględnienie powództwa uzasadniał przepis art. 138 k.r. i op. stanowiący, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji wyroku z mocy art. 386 § 1 i 385 k.p.c., o kosztach postępowania stron w obu instancjach – po myśli art. 100 k.p.c. przez ich stosunkowe rozdzielenie; pozwany obowiązany jest, na żądanie powódki, zwrócić jej część kosztów zastępstwa prawnego. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach sądowych stanowi art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c.